

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

27 септември 2012 година *

„Социално осигуряване на работниците мигранти — Регламент (ЕИО) № 1408/71 — Членове 13 и 14в — Приложимо законодателство — Самостоятелно заети лица — Схема за социално осигуряване — Включване — Лице, което упражнява дейност като наето лице или което не упражнява никаква дейност в държава членка — Упражнявана в друга държава членка дейност като самостоятелно заето лице — Пълномощник на дружеството — Постоянно пребиваване в държава членка, различна от тази, в която е седалището на дружеството — Управление на дружеството от държавата членка по местопребиваване — Национална норма, установяваща необорима законова презумпция за упражняване на дейност като самостоятелно заето лице в държавата членка, в която е седалището на дружеството — Задължително социално осигуряване на самостоятелно заетите лица в тази държава членка“

По дело C-137/11

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Cour du travail de Брюксел (Белгия) с акт от 11 март 2011 г., постъпил в Съда на 21 март 2011 г., в рамките на производство по дело

Partena ASBL

срещу

Les Tartes de Chaumont-Gistoux SA,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: г-н J.-C. Bonichot, председател на състав, г-н K. Schiemann, г-н L. Bay Larsen (докладчик), г-жа C. Toader и г-н E. Jarašiūnas, съдии,

генерален адвокат: г-н J. Mazák,

секретар: г-жа R. Šereš, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 22 март 2012 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Partena ASBL, от M. Lauwers, avocate,

— за Les Tartes de Chaumont-Gistoux SA, от A. Moyaerts и É. Piret, avocats,

* Език на производството: френски.

— за белгийското правителство, от г-жа L. Van den Broeck и г-н J.-C. Halleux, в качеството на представители,

— за Европейската комисия, от г-н V. Kreuschitz и г-н G. Rozet, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 26 юни 2012 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на членове 13 и 14в от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ L 149, стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 26), изменен с Регламент (ЕО) № 1606/98 на Съвета от 29 юни 1998 г. (ОВ L 209, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 5, стр. 76, наричан по-нататък „Регламент № 1408/71“), и на член 21 ДФЕС.
- 2 Преюдициалното запитване е отправено в рамките на съдебен спор между Partena ASBL (наричана по-нататък „Partena“) — социалноосигурителната служба на самостоятелно заетите лица в Белгия, и Les Tartes de Chaumont Gistoux SA (наричано по-нататък „дружеството Les Tartes de Chaumont Gistoux“) във връзка с направено от Partena искане до последното за плащане на социалноосигурителни вноски и на съответните лихви за периода от първото тримесечие на 1999 г. до четвъртото тримесечие на 2007 г.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Съображения 8—11 от Регламент № 1408/71 гласят:

„като има предвид, че заетите и самостоятелно заетите лица, които се движат в рамките на Общността, следва да подлежат на прилагане на схемата за социална сигурност на една-единствена държава членка, за да се избегне припокриване на приложимите национални законодателства и усложненията, които биха могли да произтекат от това;

като има предвид, че случаите, в които по изключение от общото правило дадено лице следва да бъде едновременно подчинено на законодателството на две държави членки, трябва да са възможно най-ограничени по брой и обхват;

като има предвид, че с оглед на възможно най-ефективно гарантиране на еднакво третиране на всички работници, които са заети на територията на дадена държава членка, за приложимо законодателство е целесъобразно по принцип да се определи законодателството на държавата членка, в която съответното лице упражнява трудова или самостоятелна трудова заетост;

като има предвид, че в някои случаи, в които е обосновано да се прилагат други критерии за приложимост, са възможни изключения от това общо правило“.

4 Член 13 от Регламент № 1408/71, озаглавен „Общи правила“, предвижда:

„1. Съгласно членове 14в и 14е лицата, за които се прилага настоящият регламент, са подчинени на законодателството само на една-единствена държава членка. Това законодателство се определя в съответствие с разпоредбите в настоящия дял.

2. [При спазване на] разпоредбите на членове 14 до 17:

- а) лице, което е заето на работа на територията на една държава членка, е подчинено на законодателството на тази държава, дори и ако пребивава на територията на друга държава членка, или ако седалището или мястото на стопанска дейност на предприятието или лицето, което го е наело на работа, се намира на територията на друга държава членка;
- б) лице, което е самостоятелно заето на територията на държава членка, е подчинено на законодателството на тази държава, дори и ако пребивава на територията на друга държава членка;

[...]“.

5 Член 14а, точка 2 от същия регламент, озаглавен „Особени правила, приложими за други лица, освен моряците, които упражняват самостоятелна трудова заетост“, гласи следното:

„Разпоредбите на член 13, параграф 2, буква б) се прилагат при съблюдаване на следните изключения и обстоятелства:

[...]

2) Лице, което обикновено е самостоятелно заето на територията на две или няколко държави членки, е субект [да се чете: „е подчинено“] на законодателството на държавата членка, на чиято територия пребивава, ако то упражнява една част от дейността си на територията на тази държава членка.

Ако лицето не упражнява никаква дейност на територията на държавата членка, в която пребивава, то е субект на законодателството на държавата членка, на чиято територия упражнява основната си дейност [...]“.

6 Член 14в от посочения регламент, озаглавен „Особени правила, приложими за лица, които са заети на работа на територията на една държава членка и същевременно са самостоятелно заети лица на територията на друга държава членка“, предвижда:

„Лице, което е заето на работа на територията на една държава членка и същевременно е самостоятелно заето лице на територията на друга държава членка, е субект:

- а) ако в буква б) не е предвидено друго, на законодателството на държавата членка, на чиято територия е заето на платена работа или, когато лицето упражнява такава дейност на територията на две или повече държави членки, на законодателството, [според случая, на държавата членка, в която е седалището или адресът на управление на предприятието или на работодателя, мястото на клон или на постоянно представителство на предприятието, или мястото на постоянно пребиваване на работника];

б) в случаите, посочени в приложение VII:

- на законодателството на държавата членка, на чиято територия лицето е заето на платена работа [...]

и

— на законодателството на държавата членка, на чиято територия лицето упражнява самостоятелна трудова заетост [...]“.

7 Приложение VII от Регламент № 1408/71 изброява 18 хипотези на кумулативно прилагане на законодателствата на две държави членки, а именно положения, при които едно лице упражнява, от една страна, дейност като самостоятелно заето лице на територията на една от 17-те държави членки, поименно посочени в това приложение, и от друга страна, дейност като наето лице в друга държава членка.

8 Първа точка от него гласи:

„Когато то е самостоятелно заето лице в Белгия и наето на платена работа в друга държава членка“.

Белгийското право

9 Съгласно белгийското право обхватът на схемата за социално осигуряване на самостоятелно заетите лица се урежда от Кралски декрет № 38 от 27 юли 1967 г. относно прилагането на схемата за социално осигуряване на самостоятелно заети лица (Moniteur belge, 29 юли 1967 г.), който е изменен с Кралски декрет от 18 ноември 1996 г. за финансовите и други разпоредби относно социалния статус на самостоятелно заетите лица, съгласно дял VI от Закона от 26 юли 1996 г. за модернизиране на социалноосигурителната система и за обезпечаване на функционирането на законовите пенсионни схеми и член 3 от Закона от 26 юли 1996 г., който урежда бюджетните изисквания за участието на Белгия в Икономическия и паричен съюз (Moniteur belge от 12 декември 1996 г., наричан по-нататък „Кралски декрет № 38“).

10 Член 3, параграф 1 от Кралски декрет № 38, който е част от глава I, озаглавена „Приложно поле“, гласи:

„Съгласно настоящия декрет самостоятелно заето е всяко физическо лице, упражняващо в Белгия професионална дейност, по отношение на която то не е обвързано с трудов договор или със стандартни правила.

До доказване на противно по презумпция се приема, че на условията по предходната алинея отговаря всяко лице, упражняващо в Белгия професионална дейност, от която може да възникнат доходи, посочени в [някои разпоредби от code des impôts sur les revenus (Кодекса за данъка върху дохода) от 1992 г.].

За целите на настоящия параграф се приема, че професионалната дейност се упражнява по силата на договор за наемане на работа, когато за прилагане на социалноосигурителна схема в полза на наетите работници по презумпция се приема, че заинтересованото лице е обвързано с договор за наемане на работа.

[...] по отношение на лицата, определени като пълномощници на дружество или сдружение, което се облага с белгийския корпоративен данък или с белгийския данък върху доходите на чуждестранните лица, съществува необорима презумпция, че те упражняват професионална дейност в Белгия като самостоятелно заети лица“.

11 Съгласно член 15, параграф 1, алинея 3 от Кралски декрет № 38 дружествата са солидарно отговорни със своите пълномощници за плащането на вноските на последните.

- 12 С Решение № 176/2004 от 3 ноември 2004 г. Cour d'arbitrage, впоследствие преобразуван в Cour constitutionnelle (Конституционен съд), обявява член 3, параграф 1, алинея 4 от Кралски декрет № 38 за неконституционносъобразен, по-конкретно в неговата част относно пълномощниците на дружества, които са данъчнозадължени по белгийския корпоративен данък или по белгийския данък върху доходите на чуждестранните лица и които не управляват от чужбина дружество, визирано от обсъжданата разпоредба. Този съд счита, че доколкото е неоторима, по отношение на тези пълномощници презумпцията има общ и абсолютен характер, който е непропорционален по отношение на тези лица, тъй като не дава възможност на пълномощниците, които са преустановили своята дейност, да докажат това прекратяване по друг начин освен като напуснат, и да прекратят задълженията си, произтичащи от техния статус на самостоятелно заети работници.
- 13 Този съд обаче не обявява разпоредбата на член 3, параграф 1, алинея 4 от Кралски декрет № 38 за противоконституционна по отношение на пълномощниците, управляващи такива дружества от чужбина. Той счита, че неотторимият характер на презумпцията би могъл да се приеме за необходим, за да се гарантира прилагането по отношение на такива пълномощници на социалноосигурителната схема за самостоятелно заети лица, тъй като спрямо тези лица националният орган не разполага с информацията и правомощията, които има във връзка с пълномощниците, управляващи дружества в Белгия.
- 14 Видно от решението на Cour d'arbitrage, съгласно действащото белгийско право неотторимият характер на презумпцията се запазва и по отношение на лицата, които управляват от чужбина дружество със седалище в Белгия, така че независимо от реалното упражняване на такава дейност, в Белгия тези лица подлежат на социално осигуряване в схемата за самостоятелно заетите лица.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 15 Дружеството Les Tartes de Chaumont-Gistoux е учредено на 17 април 1993 г.
- 16 То подлежи на корпоративно подоходно облагане по белгийското законодателство.
- 17 Към момента на общото събрание от 12 октомври 1995 г. г-н Rombouts и г-н Van Acker притежават, всеки от тях, половината от капитала на дружеството. Общите събрания от 7 юни 2000 г. и от 7 юни 2006 г. подновяват техните мандати като управители.
- 18 От края на 1999 г. г-н Rombouts е с постоянно пребиваване в Португалия.
- 19 Там той упражнява от януари 2001 г. до юли 2005 г. дейност като наето лице или там той получава обезщетения за безработица.
- 20 Запитващата юрисдикция посочва, че г-н Rombouts е упражнявал там дейност като самостоятелно заето лице, считано от ноември 2007 г., но добавя, че според дружеството Les Tartes de Chaumont-Gistoux тази дейност е започнала през ноември 2005 г.
- 21 На 28 май 2008 г. по искане на Partena на г-н Rombouts и на дружеството Les Tartes de Chaumont-Gistoux е връчена покана за доброволно изпълнение за изплащане на сумата 125 696,50 EUR, съответстваща на дължимите от г-н Rombouts вноски за периода от първото тримесечие на 1999 г. до четвъртото тримесечие на 2007 г.
- 22 С акт от 5 август 2008 г. дружеството Les Tartes de Chaumont-Gistoux възразява срещу тази покана за доброволно изпълнение пред Tribunal du travail (Съд по трудовоправни спорове) в Nivelles (Белгия).

- 23 В производството по това възражение Tribunal du travail в Nivelles обявява възражението за допустимо с решение от 14 септември 2009 г., а след това с решение от 14 декември 2009 г. го приема за основателно.
- 24 На 29 януари 2010 г. Partena подава жалба срещу тези решения.
- 25 В хода на производството службата признава, че като се има предвид статусът на наето лице на г-н Rombouts в Португалия от 1 януари 2001 г., белгийската социалноосигурителна схема за самостоятелно заети лица може да се прилага по отношение на него само като допълнителна. Поради това тя намалява претендираната сума на 68 317,61 EUR като главница, заедно с лихвите, вместо сумата от 125 696,50 EUR.
- 26 Дружеството Les Tartes de Chaumont-Gistoux оспорва твърдението, че по отношение на г-н Rombouts се прилага белгийската схема за социално осигуряване на самостоятелно заети лица. То поддържа, че член 3, параграф 1, алинея 4 от Кралски декрет № 38, доколкото той има като действие прилагането на белгийското законодателство, противоречи на правото на Съюза, и по-конкретно на член 18 ЕО.
- 27 При това положение Cour du travail de Bruxelles решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Може ли държава членка, за целите на прилагането на член 13 и сл. от Регламент № 1408/71, и в частност на член 14в от него, в рамките на признатата ѝ компетентност да определя условията за прилагане на създадената от него схема за социална сигурност за самостоятелно заетите лица, да приравни „управлението от чужбина на данъчнооблагаемо в тази държава дружество“ на упражняването на дейност на нейна територия?
- 2) Съвместим ли е член [3, параграф 1, алинея 4 от Кралски указ № 38], с правото на [...] Съюза, и по-специално със свободата на движение и пребиваване, гарантирана от член 21 [ДФЕС], след като не допуска лице, което пребивава в друга държава членка и управлява от чужбина данъчнооблагаемо по белгийското законодателство дружество, да обори презумпцията, че е подчинено на схемата за социално осигуряване на самостоятелно заети лица, докато пълномощник, който пребивава в Белгия и не управлява такова дружество от чужбина, може да обори тази презумпция и да представи доказателства, че не осъществява дейност като самостоятелно заето лице по смисъла на член [3, параграф 1, алинея 1] от Кралски декрет № 38?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

По компетентността

- 28 Белгийското правителство преценява, че Съдът не е компетентен да отговори на първия въпрос, доколкото този въпрос предполага, че от Съда се иска да даде тълкуване на член 3, параграф 1, алинея 4 от Кралски указ № 38 или да разгледа неговата съвместимост с член 14в от Регламент № 1408/71.
- 29 В това отношение е достатъчна констатацията, че този първи въпрос със самата си редакция цели тълкуване на разпоредби от правото на Съюза, в конкретния случай на член 13 и сл. от Регламент № 1408/71, а не тълкуване на разпоредба от националното право или преценка за съвместимост на последното с правото на Съюза.

30 Съгласно постоянната съдебна практика (вж. по-специално Решение от 27 януари 2011 г. по дело Vandoorne, C-489/09, Сборник, стр. I-225, точка 25 и цитираната съдебна практика) Съдът е компетентен да предостави на националната юрисдикция всички насоки за тълкуване на правото на Съюза, които могат да ѝ позволят да прецени сама съответствието на националноправна разпоредба при решаване на делото, с което е сезирана.

31 Следователно Съдът е компетентен да обсъди първия въпрос.

По допустимостта

32 Белгийското правителство поддържа, че първият въпрос е недопустим, с мотива че за решаването на спора в главното производство е ирелевантно да се даде тълкуване на член 14в, буква б) от Регламент № 1408/71.

33 Всъщност нямало място за прилагане на необоримата презумпция, предвидена в член 3, параграф 1, алинея 4 от Кралски указ № 38, за включване на г-н Rombouts в белгийската социалноосигурителна схема за самостоятелно заети лица.

34 Тази презумпция имала за цел да обхване пълномощниците, управляващи от чужбина дружества със седалище в Белгия, които не декларират никакъв доход на ръководител на предприятие в тази държава членка и които се позовават на безвъзмездния характер на упражняването на техния мандат с цел да изключат прилагането на изискването за упражняване на професионална дейност, на което е подчинено включването в схемата.

35 Според белгийското правителство обаче през разглеждания в главното производство период г-н Rombouts е подлежал на облагане с белгийския данък върху доходите на чуждестранните лица поради дейността си като пълномощник на дружеството в качеството си на негов управител на основание прилагането на член 2, параграф 1, алинея 1, буква а) във връзка с член 227, параграф 1 във връзка с член 228, параграф 1 от Кодекса за данъка върху дохода от 1992 г., както и на член 16 от Спогодбата за избягване на двойното данъчно облагане между Белгия и Португалия и за уреждане на някои други въпроси в областта на подоходното данъчно облагане, подписана в Брюксел на 16 юли 1969 г. (Recueil des traités des Nations unies, Vol. 787, p. 4), изменена с допълнителната спогодба, подписана в Брюксел на 6 март 1995 г. (Recueil des traités des Nations unies, Vol. 2155, p. 76), влязла в сила на 5 април 2001 г.

36 Белгийското правителство допълва, че г-н Rombouts никога не е оспорвал това включване и че социалноосигурителните вноски, които са предмет на спора в главното производство, са били изчислени на базата на доходите на ръководител на предприятие, взети предвид от данъчната администрация.

37 Вследствие на това нито г-н Rombouts, нито дружеството Les Tartes de Chaumont-Gistoux могат да се позовават на безвъзмездния характер на неговия мандат, за да оспорят прилагането на изискването за упражняване на професионална дейност.

38 В това отношение е достатъчно да се посочи, че в писменото си становище белгийското правителство разяснява, че член 3, параграф 1, алинея 4 от Кралски указ № 38 предвижда по необорима презумпция включването на управители на дружества към белгийската социалноосигурителна схема за самостоятелно заети работници „дори“ когато те не са декларирали какъвто и да било доход, получен по силата на този мандат.

- 39 Това предполага, според самото белгийско правителство, че тази презумпция се прилага и по отношение на пълномощниците на дружества, като този в главното производство, които подлежат в Белгия на данъчно облагане на доходите на чуждестранни лица за дейността си на пълномощници на дружества.
- 40 Следователно първият въпрос не е лишен от релевантност, доколкото той се отнася до член 14в, буква б) от Регламент № 1408/71.
- 41 Следователно той е допустим.

По съществото на спора

- 42 Преди всичко следва да се изтъкне, че запитващата юрисдикция е разграничила спора, с който тя е сезирана, от положението, свързано с периодите, през които обсъжданият пълномощник на дружеството е имал постоянно местопребиваване в Португалия и е упражнявал там дейност като наето лице или не е упражнявал там никаква друга дейност. Според нея за тези периоди Регламент № 1408/71 и неговото приложение VII не изключват възможността самостоятелно заетите лица да бъдат подчинени на белгийската социалноосигурителна схема. Съдът следва да ограничи своя анализ само до това положение.
- 43 В този контекст следва да се съобрази, че с първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали правото на Съюза, по-конкретно член 13, параграф 2, буква б), и член 14в, буква б) от Регламент № 1408/71, както и приложение VII към него, допуска национална правна уредба, която, като член 3, параграф 1, алинея 4 от Кралски указ № 38, позволява на държавата членка да приеме по необорима презумпция за упражнявано на нейна територия управление от територията на друга държава членка на дружество, подлежащо на данъчно облагане в първата държава.
- 44 С този въпрос запитващата юрисдикция пита до каква степен държава членка може, за целите на включването в своята социалноосигурителна схема на самостоятелно заети работници, да определя мястото на упражняване на дейността на съответните работници.
- 45 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика разпоредбите на дял II от Регламент № 1408/71, определящи приложимото законодателство по отношение на работниците, които се движат в рамките на Европейския съюз, целят по-специално заинтересованите лица по принцип да се подчиняват на схемата за социално осигуряване само на една-единствена държава членка, за да се избегнат натрупванията на приложими национални законодателства и усложненията, които би могло да произтекат от това. Този принцип намира проявление по-специално в член 13, параграф 1 от този регламент (вж. по-конкретно Решение от 12 юни 2012 г. по дело Hudzinski и Wawrzyniak, C-611/10 и C-612/10, точка 41).
- 46 Следва да се припомни също така, че разпоредбите на Регламент № 1408/71 трябва да се тълкуват в светлината на целта на член 48 ДФЕС, която е да допринесе за установяването на възможно най-пълна свобода на движение на работниците мигранти (вж. Решение по дело Hudzinski и Wawrzyniak, посочено по-горе, точка 53).
- 47 В съображение 8 от Регламент № 1408/71 се подчертава, че съответните наети и самостоятелно заети лица следва да подлежат на включване в социалноосигурителната схема на една-единствена държава членка. Съображение 9 от същия регламент допълва, че следва да се ограничи броят и обхватът на случаите, в които по изключение от общото правило един работник е едновременно подчинен на законодателството на две държави членки.

- 48 Съгласно съображение 10 от посочения регламент подходящият критерий за определяне на приложимото законодателство по принцип е мястото на упражняване на дейността като наето или като самостоятелно заето лице. Съображение 11 от Регламент № 1408/71 предвижда дерогации от тази обща норма само в конкретни положения, които оправдават прилагането на друг критерий за привръзка.
- 49 Видно от структурата и системата на Регламент № 1408/71, критерият за „мястото на упражняване“ на дейността като наето или като самостоятелно заето лице на съответния работник е основният критерий за определяне на приложимото законодателство и от този критерий може да има дерогации само в конкретни положения, чрез прилагането на субсидиарни критерии за привръзка, като например държавата по местопребиваване на работника, държавата, в която наелото го предприятие има седалище, или мястото на негов клон или постоянно представителство, или мястото на основната дейност на работника, предвидени в член 14, параграфи 2 и 3, член 14а, параграфи 2 и 3 и член 14в, буква а), *in fine* от Регламент № 1408/71.
- 50 Що се отнася до понятията „дейност като наето лице“ и „дейност като самостоятелно заето лице“ по смисъла на член 13 и сл. от Регламент № 1408/71, те се отнасят до дейностите, които се разглеждат като такива за прилагането на социалноосигурителното законодателство на държавата членка, на територията на която те се упражняват (вж. по-конкретно Решение от 30 януари 1997 г. по дело *de Jaeck*, C-340/94, *Recueil*, стр. I-461, точка 34 и Решение по дело *Hervein и Hervillier*, C-221/95, *Recueil*, стр. I-609, точка 22).
- 51 Следователно от гледна точка на своето съдържание тези понятия се определят съгласно законодателството на държавите членки, на чиято територия се упражняват дейностите като наети лица или като самостоятелно заети лица.
- 52 Затова, за целите на прилагането на член 13 и сл. от Регламент № 1408/71, определянето на мястото на упражняване на професионалната дейност на работника, което, видно от съображение 10 от този регламент, като правило обуславя определянето на приложимото законодателство, предхожда квалифицирането на дейността като дейност на наето лице или като дейност на самостоятелно заето лице.
- 53 За разлика обаче от понятията „дейност като наето лице“ и „дейност като самостоятелно заето лице“, понятието „място на упражняване“ на дейността трябва да се разглежда като уредено не от законодателствата на държавите членки, а от правото на Съюза и следователно обвързано с тълкуването, което му дава Съдът.
- 54 В действителност, макар и това понятие да се урежда и от законодателствата на държавите членки, критерият, който то представлява, би могъл да бъде предмет на противоречиви дефиниции или тълкувания от страна на разглежданите държави членки и да доведе по отношение на определено лице до кумулативното прилагане на няколко законодателства към една и съща дейност. Би възникнала опасност обаче едно такова кумулиране да доведе до двойни социалноосигурителни вноски върху един и същ доход и в този случай това би било в ущърб на работника, упражнил правото си на свободно движение, така както то е записано в правото на Съюза, което следователно би било в явно противоречие с целите на Регламент № 1408/71.
- 55 Така, както Съдът е приел във връзка с член 14г, параграф 2 от посочения регламент, тази разпоредба налага задължение за държавите членки да не третират по дискриминационен начин работниците, за които се прилагат разпоредбите на член 14в, буква б) от същия регламент, в сравнение с работниците, упражняващи всички свои дейности в една-единствена държава членка (вж. Решение от 9 март 2006 г. по дело *Piatkowski*, C-493/04, *Recueil*, стр. I-2369, точка 27).

- 56 За целите на тълкуването на понятието „място на упражняване на дейността“ като понятие на правото на Съюза следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика определянето на значението и на обхвата на термините, за които правото на Съюза не дава никакво определение, следва да се осъществява в съответствие с обичайното им значение в говоримия език, като се държи сметка за контекста, в който те се използват, и за целите, преследвани от правната уредба, от която те са част (вж. по-специално Решение от 10 март 2005 г. по дело *easyCar*, C-336/03, *Recueil*, стр. I-1947, точка 21 и цитираната съдебна практика).
- 57 В това отношение понятието „място на упражняване“ на дейност трябва да се разбира в съответствие с първото значение на използваните термини като означаващо мястото, в което съответното лице извършва конкретно действията, свързани с тази дейност.
- 58 Ако се предположи обаче, че по отношение на лицата, определени за пълномощници на дружество или на сдружение, което се облага с белгийския корпоративен данък или с белгийския данък върху доходите на чуждестранните лица, съществува необорима презумпция, че те упражняват професионална дейност в Белгия като самостоятелно заети лица, обсъжданите национални разпоредби биха могли да доведат до определение за място на упражняване на дейността, което не би съответствало на определението, произтичащо от предходната точка на настоящото съдебно решение, и следователно те биха могли да бъдат в противоречие с правото на Съюза.
- 59 Макар и правото на Съюза да не засяга компетентността на държавите членки да уреждат сами своите схеми на социално осигуряване и макар че когато не е налице хармонизиране на общностно равнище, в законодателството на съответната държава членка следва да бъдат определени условията, свързани с правото или задължението за включване в схема на социално осигуряване, при упражняване на своята компетентност е важно държавите членки да спазват правото на Съюза (вж. по-специално Решение по дело *Piatkowski*, посочено по-горе, точки 32 и 33).
- 60 Разбира се, така както изтъква белгийското правителство, презумпцията в главното производство може да възпрепятства измами в областта на социалното осигуряване, състоящи се в избягване на задължителното социално осигуряване на самостоятелно заетите работници чрез изкуствено преместване на дейността на пълномощниците на установени в Белгия дружества. Същевременно обаче, придавайки необорим характер на тази презумпция, разглежданата национална правна уредба надхвърля стриктно необходимото за постигането на легитимната цел за борба с измамите, тъй като по този начин тя съставлява обща пречка пред възможността за съответните работници да оправдаят пред националния съдия обстоятелството, че мястото на упражняване на тяхната дейност се намира реално на територията на друга държава членка, на която те извършват конкретно действията, свързани с тази дейност.
- 61 Ето защо на първия въпрос следва да се отговори, че правото на Съюза, по-конкретно член 13, параграф 2, буква б) и член 14в, буква б) от Регламент № 1408/71, както и приложение VII към него, не допуска национална правна уредба като тази в главното производство, доколкото тя позволява на държавата членка да приема по необорима презумпция за упражнявана на нейна територия дейност по управлението, осъществявана от територията на друга държава членка, на дружество, подлежащо на данъчно облагане в първата държава.

По втория въпрос

- 62 Предвид отговора на първия въпрос вторият въпрос не следва да се обсъжда.

По съдебните разноси

- ⁶³ С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

Правото на Съюза, по-конкретно член 13, параграф 2, буква б) и член 14в, буква б) от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, изменен с Регламент (ЕО) № 1606/98 на Съвета от 29 юни 1998 г., както и приложение VII към същия този регламент, не допуска национална правна уредба като тази в главното производство, доколкото тя позволява на държава членка да приема по необорима презумпция за упражнявана на нейна територия дейност по управлението, осъществявана от територията на друга държава членка, на дружество, подлежащо на данъчно облагане в първата държава.

Подписи